

Doç. Dr. Necmettin ÇALIŞKAN
Hatay Milletvekili
Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Meslek Kanunu Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 02.07.2025

Doç. Dr. Necmettin ÇALIŞKAN
Hatay Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 3-7-2025	Esas No: 2/3193

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
0 2 Temmuz 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 2 Temmuz 2025
No: 1656960

GENEL GEREKÇE

Bu kanun teklifi, kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının kariyer basamaklarını oluşturarak meslekî gelişimlerini ve ilerlemelerini güvence altına almayı amaçlamaktadır. Teklif, sadece mevcut görev tanımlarını netleştirmekle kalmayıp, aynı zamanda meslekî sorumluluklarını yansıtan mali haklar sağlamayı da öngörmektedir. Bu düzenlemeler, kamu hizmetlerinde daha nitelikli hâle getirilmesi yanı sıra söz konusu meslek gruplarının motivasyonunun yükseltilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda teknik sorumluluk ödeneği ve ek gösterge artışları ile meslek mensuplarının yaşam kalitesinin yükseltilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, meslekî mali sorumluluk sigortası gibi düzenlemelerle olası risklere karşı güvence sağlanarak, meslek mensuplarının görevlerini daha güvenli bir ortamda yürütmeleri teşvik edilmektedir. Bu mali düzenlemeler, kamu sektöründeki teknik personelin cazibesini artırarak nitelikli iş gücünün kamuya kazandırılmasına katkıda bulunacaktır. Kanun Teklifi, meslek mensuplarına meslekî unvanlarıyla bağlantılı olmayan görevler verilmesini engelleyerek mesleki saygınlığı korumaktadır. Kariyer basamaklarının belirli kriterlere bağlanması ve eğitim-sınavlara katılımın kolaylaştırılması, fırsat eşitliğini desteklemekte ve mesleki ilerlemede şeffaflığı artırmaktadır. Bu düzenleme, kamu hizmetlerinin daha etkin ve adil bir şekilde yürütülmesine zemin hazırlayacak; mühendis, mimar ve şehir plancılarının özlük haklarını güçlendirerek topluma sundukları hizmetin niteliğini de yükseltecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1: Bu madde, kamu kurum ve kuruluşlarında görevli mühendis, mimar ve şehir plancılarının kariyer basamaklarını ve bu basamaklardaki ilerleme usul ve esaslarını düzenleyerek, mesleki gelişimi ve kariyer planlamasını düzenlemektedir.

MADDE 2: Madde kanun kapsamındaki meslek gruplarını düzenlemektedir.

MADDE 3: Kanunda kullanılan "meslek mensubu", "teknik sorumluluk tazminatı", "teknik hizmetler sınıfı" ve "teknik kariyer" gibi terimlerin tanımları yapılmaktadır.

MADDE 4: Kamu kurumlarında çalışan meslek mensupları için meslekî hiyerarşiyi ve yetki düzeylerini belirlemektedir.

MADDE 5: Meslek mensuplarından "yetkili" unvanının verilmesi ve bu basamağın gerekliliklerini netleştirmektedir.

MADDE 6: Meslek mensuplarından "başyetkili" unvanının verilmesi ve bu basamağın gerekliliklerini netleştirmektedir.

MADDE 7: Meslek mensuplarının meslekî görev tanımını ve çalışma düzenini belirlemektedir.

MADDE 8: Kamu kurum ve kuruluşlarında mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin yürütüldüğü birimlerdeki yönetici kadrolarına "yetkili" ve "başyetkili" unvanına sahip personelin atanmasını veya görevlendirilmesini düzenlemektedir.

MADDE 9: Kanun kapsamındaki meslek mensuplarına, ekli cetvelde belirtilen gösterge rakamları üzerinden "teknik sorumluluk ödeneği" ödenmesini düzenlemektedir.

MADDE 10: Sorumlu, şef, şube müdürü gibi unvanlara vekaleten veya asaleten atanan meslek mensuplarının, bu Kanunla kazanılan mali hakların yanı sıra diğer kanunlardan doğan haklardan da yararlanmaya devam etmesini düzenlemektedir.

MADDE 11: Meslek mensuplarının meslekî risklerine karşı güvence altına alınması düzenlenmektedir.

MADDE 12: Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olan meslek mensuplarının, cezaları özlük dosyalarından silindikten sonra "yetkili" veya "başyetkili" unvanlarını kazanabilme hakları düzenlenmektedir.

MADDE 13: Kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan meslek mensuplarının, gerekli şartları belgelemeleri halinde, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca düzenlenecek eğitimlere ve sınavlara herhangi bir izin veya onaya tabi olmadan katılabilmeleri düzenlenmektedir.

MADDE 14: Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, diğer ilgili kanunların ve Kanun Hükmünde Kararnemelerin bu Kanun ile çelişmeyen hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmektedir.

MADDE 15: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ekli cetvellerdeki teknik hizmetler sınıfı unvan ve derecelerinin ek gösterge rakamlarını 1200 artırılarak meslek mensuplarının mali haklarında iyileşme sağlamayı amaçlamaktadır.

MADDE 16: 657 sayılı Kanunun 88. maddesine eklenen bent ile yüksek mühendis, mimar ve şehir plancılarına özel olarak, büro, servis, şeflik ve şube müdürlüğü gibi teknik görev ve kadroların belirlenmesi düzenlenmektedir.

MADDE 17: 657 sayılı Kanunun 175. maddesine eklenen cümle ile yüksek mühendis, mimar ve şehir plancılarının kadro şartı aranmaksızın teknik şeflik, amirlik ve şube müdürlüğü

gibi ikinci görevleri yürütmeleri halinde, almakta oldukları aylıkların belirli oranlarında ek ödeme yapılması düzenlenmiştir.

MADDE 18: Emekli Sandığı Kanunu'na eklenen madde ile başmühendis, başmimar, mühendis ve mimar gibi unvanlarla emekli olan ve makam tazminatı alamayanlara ek ödeme yapılmasını düzenlemektedir.

GEÇİCİ MADDE 1: Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Teknik Hizmetler Sınıfı kadrosunda olan mühendis, mimar ve şehir plancısı unvanına sahip personelin, aylık derecelerine bağlı olarak doğrudan "yetkili" veya "başyetkili" unvanını kazanması düzenlenmektedir.

MADDE 19: Yürürlük maddesidir.

MADDE 20: Yürütme maddesidir.

KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI MESLEK KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1– (1) Bu Kanunun amacı, kamu kurum ve kuruluşlarında mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetlerini yürütmekle görevli teknik kariyeri haiz meslek mensuplarının kariyer basamaklarının oluşturulması ile bu basamaklarda ilerlemelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2– (1) Bu Kanun, kamu kurum ve kuruluşlarında mühendislik ve mimarlık hizmetlerini yürüten, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında teknik hizmetler sınıfı kadrosunda yer alan, dört yıl ve daha fazla süreli yükseköğrenim görmüş mühendis, mimar, peyzaj mimarı, iç mimar, şehir plancısı, bölge plancısı veya şehir ve bölge plancısı teknik kariyerini haiz meslek mensuplarını kapsar.

Tanımlar

MADDE 3– (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Meslek mensubu: Kamuda çalışan dört yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenim görmüş yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis, mimar, peyzaj mimarı, iç mimar, şehir plancısı, bölge plancısı veya şehir ve bölge plancısı kadro unvanına sahip olan kamu çalışanını,
 - b) Teknik sorumluluk tazminatı: Meslek gruplarına ödenecek tazminatı,
 - c) Teknik hizmetler sınıfı: 657 sayılı Kanunda belirtilen hizmet sınıfını,
 - ç) Teknik kariyer: Dört ve daha fazla süreli yükseköğrenim sonrası 17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanunun birinci maddesinde kabul edilen diplomaları almaya hak kazanmış olmayı,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mesleki Kariyer

Kariyer basamakları

MADDE 4– (1) Kariyer basamakları, meslek mensubu olarak kamuda bulunan dereceye göre yetkili ve başyetkili olmak üzere iki basamaktan oluşur.

Yetkili unvanı

MADDE 5– (1) Teknik hizmetler sınıfında meslek mensubu olarak 4 üncü ve 5 inci dereceden aylık alanlardan bu Kanun kapsamında olup kademe ilerlemesinin durdurulması cezası olmayan personel yetkili unvanını alır.

Başyetkili unvanı

MADDE 6- (1) Teknik hizmetler sınıfında meslek mensubu olarak 1 inci, 2 inci ve 3 üncü dereceden aylık alanlardan bu Kanun kapsamında olup kademe ilerlemesinin durdurulması cezası olmayan personel başyetkili unvanını alır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Personele İlişkin Hükümler

Görev, sorumluluk ve üst amir

MADDE 7- (1) Yetkili ve başyetkili dahil olmak üzere meslek mensuplarına, meslekleri ve mesleki unvanları ile bağlantılı olmayan herhangi bir görev veya iş verilemez.

(2) Meslekleri ve mesleki unvanları ile bağlantılı olsa dahi, özel ihtisas veya uzmanlık isteyen görev ve işlerde, meslek mensuplarının, akredite olmuş veya ilgili bakanlıkça kabul edilmiş kurum ve kuruluşlardan eğitim almış olmaları zorunludur.

(3) Yetkili ve başyetkili dahil olmak üzere meslek mensuplarının sayısının beş ve daha az olduğu birimlerde meslek mensupları doğrudan ita amirine bağlı çalışırlar.

(4) Yetkili ve başyetkili dahil olmak üzere meslek mensubu sayısının beşten fazla çalıştığı birimlerde büro, servis veya müdürlük kurulması zorunludur.

Atama ve personelin niteliği

MADDE 8- (1) Kamu kurum ve kuruluşlarının mühendislik, mimarlık veya teknik hizmetlerin yürütüldüğü büro, servis, şube müdürlüğü, müdürlük veya bölge müdürlüklerinde;

a) Büro, servis veya birim sorumlusu, şef, teknik şef, atölye şefi, yapı denetim (kontrol) şefi, yapı denetim (kontrol) amiri, şube müdürü gibi görev ve kadrolara yetkili unvanındakiler,

b) Grup başmühendisi, il müdür yardımcısı, bölge müdür yardımcısı gibi görev ve kadrolara başyetkili unvanındakiler,

vekâleten veya asaleten atanabilir ya da görevlendirilebilir.

c) Yetkili unvanlı yeter sayıda personel bulunmaması durumlarında, (a) bendindeki görev ve kadrolara meslek mensupları arasından görevlendirme yapılabilir.

ç) Başyetkili unvanlı yeter sayıda personel bulunmaması durumlarında, (b) bendindeki görev kadrolara yetkili unvanlılar arasından görevlendirme yapılabilir.

(2) Teknik şef, atölye şefi, teknik şube müdürü ve benzeri kadrolara atanmak için açılacak görevde yükselme sınavına girmek için yetkili unvanına sahip olunması zorunludur.

Teknik sorumluluk ödeneği

MADDE 9- (1) Bu Kanun kapsamına giren meslek mensuplarına bu Kanuna ekli (I) Sayılı Cetvelde yer alan kadrolarına karşılık gelen gösterge rakamlarının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunan miktarda teknik sorumluluk ödeneği ödemesi yapılır.

(2) Bu Kanuna ekli (I) Sayılı Cetvelde yer alan kadrolarına karşılık gelen gösterge rakamları, yetkili unvanına sahip olanlar için 2500, başyatkili unvanına sahip olanlar için 5000 ilave edilerek uygulanır.

(3) Teknik sorumluluk ödeneğine hak kazanılmasında ve bunların ödenmesinde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır.

(4) Teknik sorumluluk ödeneği, başka bir ödeme veya ücret tavanının hesaplanmasında ya da her ne ad altında olursa olsun ödenmekte olan aylık, zam, tazminat, ücret ve benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz. Diğer kanunların bu fıkraya aykırı hükümleri uygulanmaz. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz.

Kazanılmış haklar

MADDE 10- (1) Sorumlu, şef, şube müdürü, müdür yardımcısı, il müdür yardımcısı, bölge müdür yardımcısı ve benzeri unvanlı görev ve kadrolara, vekâleten veya asaleten atanan meslek mensupları, bu Kanunla kazanılan mali hakların yanı sıra diğer kanunlar uyarınca kazanmış oldukları mali haklardan yararlanmaya devam ederler.

Mesleki mali sorumluluk sigortası

MADDE 11- (1) Zorunlu sigortalara ilişkin teminat tutarları ile uygulama usul ve esasları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığının ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığınca belirlenir.

(2) Zorunlu sigortalara ilişkin teminat tutarları ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının görüşü alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan Yönetmelik ile belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanlar

MADDE 12- Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanlar, cezaları özlük dosyasından silindikten sonra yetkili veya başyatkili unvanını kazanabilirler.

Eğitim ve sınavlara katılabilme hakkı

MADDE 13- Kamu kurum ve kuruluşlarında bu kanuna tabi olarak görev yapan meslek mensuplarının gerekli şartları taşıdıklarını belgelemeleri koşuluyla, Hazine ve Maliye Bakanlığınca düzenlenecek eğitimlere ve sınavlara katılabilmeleri herhangi bir izin ya da onaya tabi değildir.

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 14- Bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve 657 sayılı Kanun ile diğer kanunların bu Kanun ile çelişmeyen hükümleri uygulanır.

MADDE 15-657 sayılı Kanunun eki (I) Sayılı Cetvelin "II- Teknik Hizmetler Sınıfı" bölümünün (a) sırasında ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (IV) Sayılı Cetvelin "II- Teknik Hizmetler Sınıfı" bölümünün (a) sırasında yer alan unvan ve derecelerin karşılığına gelen ek gösterge rakamları 1200 artırılmıştır.

MADDE 16- 657 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklemiştir.

"e) Yüksek Mühendis, yüksek mimar, mühendis, mimar, peyzaj mimarı, iç mimar, şehir plancısı, bölge plancısı veya şehir ve bölge plancılarına; büro, servis veya birim sorumlusu, şef, teknik şef, atölye şefi, yapı denetim (kontrol) şefi, grup başmühendisi, yapı denetim (kontrol) amiri ile kurum ve kuruluşların merkez ve taşra teşkilatında teknik hizmetlerin yürütüldüğü şube müdürlükleri,"

MADDE 17- 657 sayılı Kanunun 175 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklemiştir.

"Ancak, yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis, mimar, peyzaj mimarı, iç mimar, şehir plancısı bölge plancısı veya şehir ve bölge plancılarının kadro şartı aranmaksızın; büro, servis veya birim sorumlusu, şef, teknik şef, atölye şefi, yapı denetim (kontrol) şefi, grup başmühendisi, yapı denetim (kontrol) amiri hizmetlerinin ikinci görev olarak yürütülmesi halinde almakta oldukları aylığın üçte biri, şube müdürlüğü hizmetinin ikinci görev olarak yürütülmesi halinde almakta oldukları aylığın üçte ikisi ikinci görev aylığı olarak ödenir."

MADDE 18- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek madde eklemiştir.

"**EK MADDE 87-** Bu Kanuna göre başmühendis, başmimar, yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, peyzaj mimarı, iç mimar, şehir plancısı, bölge plancısı veya şehir ve bölge plancısı kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olup aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olanlara (30.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay emekli aylıklarıyla birlikte ilave ödeme yapılır.

Birinci fıkra kapsamında yapılacak ödeme, ölenlerin mülga 67 nci maddede belirtilen aylığa müstahak dul ve yetimlerine mülga 68 inci maddede belirtilen oranlar üzerinden ödenir.

Bu madde kapsamında yapılacak ilave ödeme tutarları, ödemeyi izleyen iki ay içinde faturası karşılığında Hazine'den tahsil edilir.

Bu madde uyarınca verilecek ilave ödeme, 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödemenin matrahına dâhil edilmez.

Bu madde kapsamında ilave ödemedен yararlanacaklardan, sosyal güvenlik destek primi ödemek suretiyle çalışanlar dâhil herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olarak çalışanların ilave ödemeleri, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren kesilir. Bu ödemedен yararlanma şartlarını kaybedenler en geç bir ay içinde durumu Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmekle yükümlüdürler. Zamanında bildirimde bulunmayanlara yapılan ödemeler kanuni faiziyle birlikte geri alınır. Bu fıkra uyarınca ilave ödemeleri kesilenlerin, çalışmalarının sona erdiği tarih yazılı istek tarihi kabul edilerek ilave ödemeleri, çalışmalarının sona erdiği tarih takip eden ay başından itibaren yeniden ödenmeye başlanır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için geçmişe dönük herhangi bir ödeme yapılmaz.

Yukarıdaki hükümler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar ile hak sahipleri hakkında ilgisine göre uygulanır.”

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kadroları Teknik Hizmetler Sınıfında olan grup başmühendisi, başmühendis, başmimar, yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis, mimar, şehir plancısı, bölge plancısı veya şehir ve bölge plancısı, peyzaj mimarı, iç mimar kadrolarında olanlar aylık aldıkları dereceye bağlı olarak yetkili veya başyetkili unvanına sahip olurlar.

Yürürlük

MADDE 19- Bu Kanunun;

- a) 13 üncü maddesi bu Kanunun yayımı tarihinden bir yıl sonra,
 - b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(I) SAYILI CETVEL
(Teknik Sorumluluk Ödeneği Gösterge Cetveli)

Kadro Unvanı	Kadro Derecesi	Tazminat Göstergesi
Başmühendis, başmimar, yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, peyzaj mimarı, iç mimar, bölge plancısı ve şehir plancı	1 - 3 derecelerden aylık alanlar için	45.000
	4 - 5 derecelerden aylık alanlar için	41.000
	Diğer derecelerden aylık alanlar	37.000